

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/2/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1214225263
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1214225263.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členiek senátu JUDr. Magdalény Florekovej a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: E. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXXX/XX, D., o zaplatenie 2 887,80 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č. k. 8C/204/2015-52 zo dňa 12. júla 2018 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu o zaplatenie 2 887,80 € s príslušenstvom titulom nesplateného úveru. Žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania.

1.1. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 52 ods. 1, 2, 3 a 4 a § 1 ods. 2, § 9 ods. 1 a ods. 2 písm. k/ a § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „zákon o spotrebiteľských úveroch“). Na základe vykonaného dokazovania mal prvoinštančný súd za preukázané, že strany sporu uzavreli dňa 7.8.2013 úverovú zmluvu č. XXXXX. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 3 000,- € s úrokovou sadzbou 17,9 % ročne. Poplatok za poskytnutie úveru predstavoval 150,-€. Úver mal byť splácaný 120 anuitnými splátkami vo výške 54,10 € k 27. dňu kalendárneho mesiaca. Splatnosť úveru bola dohodnutá k 27.7.2023. Výška RPMN predstavovala 21,5 %, výška priemernej RPMN 19,47 % a celková čiastka, ktorú mala žalovaná zaplatiť predstavovala 6 642,- €. Podľa prehľadu pohybov na účte v období august 2013 predstavovala výška úveru 3 000,- €, pričom poplatok za poskytnutie úveru predstavoval 150,- €. Žalovanej tak boli reálne poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 2 850,- €, čo vyplýva aj z predloženého výpisu z účtu za obdobie od 7.8.2013 do 30.8.2013. Podľa výpisu z hlavnej knihy Prima banky mal dlh žalovanej predstavovať ku dňu 22.10.2014 sumu 3 091,62 € (istina - 2 887,80 €, úroky - 201,90 €, sankčné poplatky - 1,92 €) a odo dňa 22.10.2014 úroky vo výške 17,9 % ročne z nezaplatennej istiny, 5 % ročne, sankčný poplatok z nezaplatennej istiny, 5 % ročne sankčný poplatok z nezaplatených úrokov. Výška omeškaných splátok (istina + úrok) predstavovala 207,70 € pri výške anuitnej splátky 54,10 €. Žalobca listom zo dňa 29.9.2014 vyzval žalovanú na predčasné splatenie úveru do 21.10.2014.

1.2. Žalobca vykonáva podnikateľskú činnosť v predmete poskytovanie platobných služieb a zúčtovanie, pričom žalovaná uzatvárala zmluvu ako fyzická osoba nevykonávajúca podnikateľskú činnosť. Na právny vzťah medzi stranami sporu tak súd aplikoval príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o ochrane spotrebiteľa. Súd prvej inštancie po preskúmaní písomného vyhotovenia úverovej zmluvy

zistil, že v rozpore s ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. neobsahovala údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne o poradí, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom. Zo zmluvy tak malo byť žalovanej zrejmé, aká časť jednotlivých splátok sa bude zarátavať na istinu a aká na úroky, prípadne iné poplatky. Zákom stanovené členenie a označenie jednotlivých zložiek úveru nie je svojvoľné. Predstavuje prehľadné vymedzenie, aby sa dlžník ako spotrebiteľ dokázal zorientovať v ponuke a zároveň aby nebolo možné, že si veriteľ bude voči nemu uplatňovať aj nároky, ktoré mu neprislúchajú.

1.3. Zmluva ďalej podľa prvoinštančného súdu neobsahovala správny údaj o priemernej ročnej percentuálnej miere nákladov. V predloženej úverovej zmluve sa uvádza výška priemernej RPMN 19,47 %, čo predstavuje údaj pre nezabezpečené spotrebiteľské úvery vo výške od 1 500,- € do 6 500,- € s dobou splácania od 5 do 10 rokov za 1. štvrťrok 2013. Keďže úverová zmluva bola uzavretá dňa 7.8.2013, mala obsahovať údaj za 2. štvrťrok 2013 ku dňu 30.6.2013, ktorý predstavoval 18,84 %. V písomnom vyhotovení zmluvy tak žalobca neuviedol správny údaj o priemernej ročnej percentuálnej miere nákladov. Účelom povinného uvedenia RPMN daného úveru a súčasne priemernej hodnoty RPMN na príslušný spotrebiteľský úver platnej ku dňu podpisu zmluvy je poskytnúť spotrebiteľovi možnosť porovnať si tieto dva údaje, prípadne ich porovnať s údajmi od iných poskytovateľov úverov a slobodne sa rozhodnúť, či za daných podmienok úverovú zmluvu s veriteľom uzavrie. Absencia predpísaných náležitostí má v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, a preto žalovanej vznikla povinnosť vrátiť finančné prostriedky len vo výške, ktorá jej bola reálne poskytnutá.

1.4. Z prehľadu pohybov na účte v období august 2013 a rovnako z výpisu z účtu za obdobie od 7.8.2013 do 30.8.2013 vyplýva, že žalovanej boli reálne poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 2 850,- €, nakoľko od zmluvne dohodnutej výšky úveru 3 000,- € bol odpočítaný poplatok za poskytnutie úveru vo výške 150,- €. Žalobca v žalobe uviedol, že nezaplatená istina predstavuje 2 887,80 €. Z uvedeného je tak zrejmé, že žalovaná v zmysle úverovej zmluvy plnila v prospech žalobcu, avšak žalobca neuviedol a ani nepreukázal, v akej výške žalovaná plnila a prípadne v akej výške boli vrátené peňažné prostriedky zarátané na istinu, úroky, prípadne iné poplatky. V tomto smere žalobca neunesol bremeno tvrdenia ani dôkazné bremeno. Medzi povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou je úzka vzájomná väzba. Ak žalobca nespĺní svoju povinnosť tvrdiť skutočnosti rozhodné z hľadiska hypotézy právnej normy, potom spravidla ani nemôže splniť dôkaznú povinnosť. Neunesenie bremena tvrdenia bude mať pre stranu sporu väčšinou za následok pre ňu nepriaznivé rozhodnutie. Zákon stranám ukladá povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti; okruh rozhodujúcich skutočností je určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán. Táto norma zásadne určuje jednak rozsah dôkazného bremena, t.j. okruh skutočností, ktoré musia byť ako rozhodné preukázané, jednak nositeľa dôkazného bremena. Povinnosťou žalobcu bolo opísať všetky rozhodujúce skutočnosti v samotnej žalobe, pričom opísanie týchto skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Avšak splácanie úveru žalovanou nevyplýva ani zo žiadneho predloženého dôkazu. Žalovaná bola vyzvaná na predčasné splatenie úveru do 21.10.2014, pričom žalobca súdu predložil výpis z účtu len za august 2013. Hoci v spotrebiteľských sporoch platí, že súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a takýto dôkaz obstará alebo zabezpečí aj bez návrhu, toto ustanovenie je potrebné vykladať v prospech spotrebiteľa ako slabšej strany. Pokiaľ súd žalobu zamietol, toto rozhodnutie bolo v prospech žalovanej, a preto nebol daný zákonný dôvod pre postup súdu, kedy by vyzval žalobcu, ktorý je bankou, a teda sa naňho v oblasti jeho činnosti kladú zvýšené nároky aj na znalosť právnej úpravy, na predloženie ďalších dôkazov, ktorými by mohol preukázať dôvodnosť uplatneného nároku. Súd na pojednávaní uvedie, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná, a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. Povinnosťou žalovanej bolo vrátiť peňažné prostriedky len vo výške, ktorá jej bola reálne poskytnutá. Keďže žalobca sa na pojednávanie nedostavil, pričom nepreukázal, a ani len netvrdil, v akej výške žalovaná v prospech neho na základe úverovej zmluvy plnila, súd nemohol dospieť k záveru ohľadom výšky plnenia, na ktoré by mal súd žalovanú zaviazat'. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobca neunesol bremeno tvrdenia ani dôkazné bremenom ohľadom skutočností rozhodujúcich pre posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku, a preto súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol.

1.5. O trovách konania súd rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 C.s.p.. Žalovaná mala v konaní úspech, a preto by bol žalobca povinný nahradiť úspešnej protistrane trovy konania. Keďže žalovanej v konaní žiadne trovy nevznikli, súd jej ich náhradu nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a vyhovel žalobe v celom rozsahu. Vytkol súdu prvej inštancie nesprávne právne posúdenie vecí, a že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Mal za to, že v konaní riadne odôvodnil svoj nárok a predložil úverovú zmluvu, z ktorej je nepochybné poskytnutie finančných prostriedkov žalovanému. Žalobca predložil v žalobe spolu so zmluvou výpis z hlavnej knihy, z ktorého jasne vyplýva výška nezaplatenej istiny, úroky a úroky z omeškania. Výpis z hlavnej knihy je oficiálnou evidenciou, ktorú je banka povinná viesť na základe zákona, a ako dôkaz v konaní nebola spochybnená (§ 151 ods. 1 C.s.p.). Pokiaľ súd prvej inštancie považoval žalobu za neúplnú, mal žalobcu vyzvať na jej doplnenie alebo opravu v zmysle § 129 ods. 1 C.s.p.. Keďže súd rozhodol o neurčitej žalobe, pričom jeho rozhodnutiu nepredchádzala faktická činnosť smerujúca k odstráneniu neúplnosti žaloby, hoci bol k takejto činnosti povinný, súd takýmto postupom odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom.

2.1. Žalobca vo svojom odvolaní poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/262/2017 zo dňa 18.1.2018, v ktorom odvolací súd uviedol, že pokiaľ súd považoval návrh za neúplný, ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, mal vyzvať na jeho doplnenie v zmysle § 129 ods. 1 C.s.p.. Z gramatického výkladu predmetného ustanovenia pritom vyplýva, že v prípadoch neúplných podaní súd obligatórne vyzve na doplnenie takéhoto podania. Žalobca tiež poukázal na uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 11Co 33/2017-53 zo dňa 27.6.2017, v ktorom odvolací súd uviedol, že ak žaloba neobsahuje dostatočné skutkové odôvodnenie, ide o vadu žaloby a je povinnosťou súdu pokúsiť sa postupom podľa § 129 ods. 1 C.s.p. o jej opravu alebo doplnenie. Súd je preto povinný podľa § 129 ods. 1, 2 C.s.p. poučiť stranu sporu o nedostatkoch žaloby s uvedením lehoty a spôsobu, ako má uvedené nedostatky odstrániť. Ak strana sporu v stanovenej lehote nedostatky žaloby odstráni, žaloba sa považuje za perfektnú a súd ju môže meritórne prejednať. Ak k odstráneniu väd nedôjde a žaloba má naďalej také nedostatky, ktoré súdu bránia vec meritórne prejednať a rozhodnúť, je povinnosťou súdu také podanie odmietnuť. Je nutné odlišovať tzv. základné skutočnosti (skutočnosť slúžiace k individualizácii, nezameniteľnosti nároku, pri ich nedostatku je namieste postupovať podľa § 129 ods. 1, 2 C.s.p.) a skutočnosti, ktoré sú pre rozhodnutie určujúce (nie sú nutné k identifikácii nároku, ich výsledok ale ovplyvňuje výsledok sporu, pri ich absencii neprichádza do úvahy odmietnutie, ale naopak zamietnutie žaloby). V danom prípade možno konštatovať, že žaloba má také vady, čo do nedostatočného uvedenia základných skutkových okolností, pre ktoré súd nemohol meritórne prejednať a rozhodnúť, ale zakladali povinnosť súdu postupovať postupom v zmysle § 129 ods. 1, 2 C.s.p., teda vyzvať žalobcu kvalifikovaných spôsobom na odstránenie väd žaloby. Obdobne podľa žalobcu rozhodli aj Krajské sudy v Banskej Bystrici (č. k. 43Co 25/2018-257 zo dňa 26.7.2018), Trnave (11Co 57/2017 zo dňa 29.6.2018) a Nitre (č. k. 5Co 262/2017-82 zo dňa 4.7.2018)

2.2. Vzhľadom na vyššie uvedenú časť odvolania žalobca svoju argumentáciu doplnil tak, že predložil súdu prehľad splácania, z ktorého je zrejme, akú sumu presne žalovaná uhradila na istinu, úrok a poistné a z ktorého tiež vyplýva, s ktorými platbami sa žalovaná dostala do omeškania. V odvolaní taktiež špecifikoval, z čoho pozostáva žalobou uplatnená suma. V súvislosti so súdom prvej inštancie vytknutým nedostatkom zmluvy, v ktorej mal absentovať údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. žalobca poukázal na prekonanie názoru súdu prvej inštancie uznesením Najvyššieho súdu SR č. k. 4Cdo 211/2017-201 zo dňa 23.4.2018, ako uznesením sp. zn. 3Cdo 56/2018 zo dňa 17.4.2018 a uznesením 4Cdo 187/2017 zo dňa 23.4.2018. Pokiaľ išlo o údajnú nesprávnosť údaju o priemernej výške RPMN, ktorá je v zmluve uvedená za 1. kvartál 2013 a nie za 2. kvartál, ktorý predchádzal kvartálu, v ktorom bola uzavretá predmetná zmluva, žalobca uviedol, že zmluva bola uzavretá dňa 7.8.2013. Banka má povinnosť zapracovať priemernú výšku RPMN do úverových zmlúv do 15 dní od jej zverejnenia, ktoré nastalo dňa 31.7.2018, teda v tomto prípade do 15.8.2013. K poplatku za poskytnutie úveru žalobca uviedol, že použitie časti úverovej istiny na jeho úhradu nijako nespochybňuje výšku sumy úveru poskytnutú žalovanej, ani neznižuje istinu jej dlhu.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu v stanovenej lehote nevyjadrila.

4. Podľa § 470 ods. 1 prechodných ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok účinného od 1.7.2016 (ďalej len „C.s.p.“) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

5. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené ustanovenie § 470 ods. 1 C.s.p. preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania, teda v celom rozsahu, v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 3 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, pretože súd prvej inštancie náležite zistil skutkový stav v zmysle § 215 ods. 1 C.s.p., vec posúdil správne po právnej stránke a svoje rozhodnutie i náležitým spôsobom odôvodnil (§ 220 ods. 2 C.s.p.).

6. Podľa ustanovenia § 387 ods. 2 C.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 C.s.p.), pričom námietky žalobcu nepovažoval za dôvodné.

7. Podľa § 132 ods. 1 C.s.p. v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

8. Podľa § 132 ods. 2 C.s.p. opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.

9. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca a žalovaná dňa 7.8.2013 uzavreli zmluvu o úvere č. XXXXX, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 3 000,- € žalobcom ako veriteľom žalovanej ako dlžníčke, ktorá sa zaviazala úver splatiť v 120 anuitných mesačných splátkach vo výške 54,10 €, termín splatnosti prvej splátky bol 27.8.2013, termín splatnosti poslednej splátky bol 27.7.2023. Úroková sadzba bola vo výške 17,9 % ročne, RPMN 19,47 %, priemerná výška RPMN 21,5 %.

10. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že žalobca v posudzovanej veci neunesol bremeno tvrdenia, nakoľko z ním uvedeného opisu rozhodujúcich skutočností uvedených v žalobe nemožno vyvodiť dôvodnosť jeho nároku. V súvislosti so samotným obsahom pojmu bremeno tvrdenia možno poukázať na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 22.9.2010, sp. zn. 3 M Cdo 6/2010, podľa ktorého okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán sporu. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Tak napríklad v konaní o zaplatenie dlhu z určitej zmluvy má žalobca (veriteľ) povinnosť bremeno tvrdenia v tom, že so žalovaným (dlžníkom) uzavrel zmluvu, že na jej základe poskytol žalovanému určité plnenie a že žalovaný za toto plnenie neposkytol riadne a včas dohodnutú náhradu (odplatu).

11. Je procesnou povinnosťou strán sporu niesť bremeno tvrdenia a naň nadväzujúce bremeno dôkazu. Porušenie tejto povinnosti nezakladá procesný nárok strany na to, aby ju súd vyzval na jej splnenie a inštruoval ju v tomto smere. Následkom porušenia tejto povinnosti je strata sporu. V posudzovanej veci nešlo v žalobe o úplnú absenciu opisu rozhodujúcich skutočností alebo o ich nezrozumiteľnosť, kedy by súd mal povinnosť vyzvať žalobcu na ich prosté doplnenie alebo opravu podľa § 129 ods. 1 a 2 C.s.p.. Žalobca opis rozhodujúcich skutočností vo svojej žalobe uviedol, ale tento nebol dostatočný na podloženie (unesenie bremena tvrdenia) ním uplatneného nároku.

12. Zo žaloby bolo zrejmé, že medzi stranami sporu existoval zmluvný vzťah, na základe ktorého bol žalobcom žalovanej poskytnutý úver a žalovaná sa zaviazala úver v stanovenom čase vrátiť navýšený o úroky a prípadne poplatky, ako aj to že žalovaná si podľa žalobcu svoju časť záväzku nespĺnila a úver riadne nespĺnila. Zo žaloby však už konkrétnejšie nevyplývalo, akú časť záväzku žalovaná nespĺnila, ani neboli zrejmé bližšie okolnosti, z ktorých by mala vyplývať dôvodnosť žalobcom tvrdenej výšky nároku a jeho jednotlivých zložiek (jednoducho povedané, ako žalobca dospel ku konkrétnej žalovanej sume), a teda nebolo z nej možné vyvodiť danosť a správnosť žalobcom uplatneného nároku. Nebol to

prípado, kedy by z opisu rozhodujúcich skutočností v žalobe vôbec nebolo možné identifikovať predmet sporu. Tvrdenia žalobcu „len“ svojou kvalitou nepostačovali na úspech žalobcu v spore, nakoľko ani po (prípadnom) preukázaní žalobcom riadne tvrdených skutočností nebolo možné bez ďalšieho považovať za preukázaný nárok žalobcu na zaplatenie konkrétnej peňažnej sumy. Pre úspech v spore nestačí rozhodujúce skutočnosti tvrdiť iba rámcovo, je potrebné uviesť konkrétne skutočnosti svedčiace nielen o existencii, ale aj o výške nároku. Bez toho, aby žalobca uviedol ďalšie tvrdenia, ktorých pravdivosť by mohla byť predmetom dokazovania, teda nebolo možné žalobe vyhovieť, pričom súd v zásade nie je oprávnený vykonávať dokazovanie na preukázanie tvrdení strán sporu, ktoré vôbec neboli prednesené.

13. Nemožno súhlasiť s názorom žalobcu, že súd prvej inštancie ho mal v tomto prípade vyzvať na odstránenie väd podania podľa § 129 ods. 1 a 2 C.s.p., nakoľko v danom prípade nešlo o vady žaloby. Účelom povinnosti súdu vyzývať strany sporu na opravu a doplnenie väd podania je odstránenie formálnych nedostatkov podania. Neunesenie bremena tvrdenia nepredstavuje formálny nedostatok náležitosti (vadu) žaloby ako právneho úkonu. Je totiž rozdiel medzi neunesením bremena tvrdenia a absenciou opísania rozhodujúcich skutočností v žalobe. Hoci unesenie bremena tvrdenia je možné uvedením opisu rozhodujúcich skutočností v žalobe (ale napríklad aj ústne na pojednávaní), rozhodne nemožno každé uvedenie rozhodujúcich skutočností v žalobe považovať za unesenie bremena tvrdenia. Povinnosť opísať rozhodujúce skutočnosti má formálny charakter; oproti tomu povinnosť uniesť bremeno tvrdenia má charakter materiálny, jej splnenie sa posudzuje pri meritórnom rozhodovaní, nie pri posudzovaní splnenia náležitostí žaloby ako právneho úkonu. Súd nesmie strany sporu inštruovať, aké tvrdenia majú v konaní z hľadiska hmotného práva produkovať, aby dosiahli úspech v spore. Ako už bolo uvedené, v žalobe v tomto prípade nešlo o absenciu opísania rozhodujúcich skutočností, ale o ich obsahovú nedostatočnosť. Ak by súd v takejto situácii žalobcu vyzval na doplnenie konkrétnych skutkových tvrdení, porušil by zásadu rovnosti strán sporu vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 C.s.p. a prekročil by rozsah svojej manudukčnej povinnosti stanovený § 160 ods. 1 C.s.p.. Ako skúška správnosti tohto názoru môže slúžiť opačný náhľad na spor zo strany žalovaného. Pokiaľ žalovaný vo svojej žalobnej odpovedi neuvedie opis rozhodujúcich skutočností na svoju obranu, resp. neuvedie hoci aj žiadne skutkové tvrdenia, a teda neunesie svoje bremeno tvrdenia, súd ho prirodzene nebude vyzývať na odstránenie väd podania podľa § 129 ods. 1 a 2 C.s.p. a už vôbec mu nemôže poskytnúť inštrukcie, aké tvrdenia má uviesť, aby bol v konaní úspešný. Z toho možno vyvodíť aj limity pre odstraňovanie väd žaloby, ktorého účelom je iba ustáliť, čo je predmetom konania, nie zabezpečiť úspech žalobcu v spore.

14. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že v posudzovanej veci žalobca okrem bremena tvrdenia neunesol v plnom rozsahu ani dôkazné bremeno, nakoľko nepreukázal všetky skutočnosti, ktoré v žalobe tvrdil. Konkrétne žalobca tvrdil a preukázal uzavretie zmluvy, a teda existenciu právneho vzťahu medzi stranami sporu a poskytnutie istiny úveru žalovanej. Na druhej strane tvrdil avšak nepreukázal nesplnenie povinnosti žalovanej dlžnú sumu vrátiť. Napokon ani netvrdil, ani nepreukázal, akú časť svojho záväzku žalovaná nespĺnila, a teda ani dôvodnosť dlžnej sumy, resp. jej jednotlivých zložiek. Svoju žalobu podporil žalobca výpisom z bežného účtu žalovanej za obdobie od 7.8.2013 do 30.8.2013, z ktorého vyplýva poskytnutie úveru žalovanej (prevod istiny úveru zníženej o poplatok za poskytnutie úveru z úverového účtu na bežný účet žalovanej) a výpisom z úverového účtu žalovanej za mesiac august 2013, z ktorého vyplýva vyrubenie poplatku za poskytnutie úveru vo výške 150,- €, poskytnutie úveru vo výške 3 000,- €, a že žalovaná v mesiaci august 2013 riadne zaplatila splátku vo výške 54,10 €. Priebeh ďalšieho splácania úveru, jeho úročenie a prípadné navyšovanie dlžnej sumy o poplatky či sankcie zo žaloby a jej príloh zrejmy nie je. Žalobca iba predložil súdu výpis z Hlavnej knihy Prima banky k 22.10.2014, z ktorého má vyplývať stav úveru k tomuto dňu, a to nezaplatená istina (zostatok úveru) 2 887,80 €, nezaplatené úroky 201,90 € a nezaplatené sankčné poplatky 1,92 €. Ide však iba o listinu vyhotovenú samotným žalobcom, pričom správnosť alebo nesprávnosť údajov v nej nie je možné nijako overiť a rovnako z nej nie je možné zistiť priebeh splácania úveru. Tvrdenie žalobcu o tom, že žalovaná si svoje povinnosti zo zmluvy následne nespĺnila, nebolo preukázané, a to ani čo do základu (teda že žalovaná najmä riadne neplatila splátky úveru), ani čo do jeho výšky (teda akú sumu žalovaná žalobcovi zaplatila a akú sumu žalobcovi zostala dlžná).

15. Žalobca vo svojom odvolaní poukazoval na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č. k. 11Co 33/2017-53 zo dňa 27.6.2017, odvolací súd sa s jeho obsahom v zásade stotožňuje v tom rozsahu, pokiaľ Krajský súd v Žiline v podstate skonštatoval, že rozlišuje medzi tzv. základnými skutočnosťami nutnými k identifikácii nároku, v prípade absencie ktorých je súd povinný žalobcu vyzvať na doplnenie alebo opravu žaloby (§ 129 ods. 1 a 2 C.s.p.) a v prípade nesplnenia tejto povinnosti je súd povinný žalobu odmietnuť

(§ 129 ods. 3 C.s.p.), a ďalšími tzv. skutočnosťami, ktoré sú pre rozhodnutie určujúce, pri ktorých absencii neprichádza do úvahy odmietnutie žaloby, ale jej zamietnutie žaloby. Odvolací súd sa však nestotožňuje v predmetnom rozsudkom Krajského súdu v Žiline v plnej miere, ako je vysvetlené vyššie v tomto rozsudku. Z rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/262/2017 zo dňa 18.1.2018, na ktoré sa tiež odvolal žalobca, možno vyvodiť iba všeobecný záver o povinnosti súdu vyzvať žalobcu na doplnenie podania v prípade jeho neúplnosti, ktorý je však nedostačujúci pre rozhodnutie v tomto spore.

15.1. S rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Co 25/2018-257 odvolací súd v plnej miere nemôže súhlasiť. Podľa názoru prezentovaného v tomto rozhodnutí ak strana uvedie skutkové tvrdenia, ktoré nie sú dostatočne konkrétne alebo nekorešponujú s predloženými dôkazmi, súd ich nemôže posúdiť. Môže len skonštatovať, že nemá k dispozícii dostatok skutkových tvrdení na to, aby v spore rozhodol. Ak súd nedisponuje skutkovými tvrdeniami nevyhnutnými na to, aby dospel k záveru o neexistencii nároku alebo o neunesení dôkazného bremena, nemá ako v tomto okamihu rozhodnúť o zamietnutí žaloby. Tento názor je nesprávny vo viacerých rovinách. Civilné sporové konanie sa spravuje zásadou formálnej pravdy. Súd nezisťuje skutočný stav veci, vychádza z tvrdení strán sporu, hoci pri uplatnení určitých materiálnych korektívov (napríklad súd môže vykonať dôkaz z verejných registrov a zoznamov, ak z nich vyplýva, že tvrdenie strany nezodpovedá skutočnosti). Účelom zásady formálnej pravdy je okrem iného umožniť súdu rozhodnúť práve v prípadoch, kedy strana neunesie bremeno tvrdenia alebo bremeno dôkazu. Ak by bol vyššie uvedený názor Krajského súdu v Banskej Bystrici aplikovaný do dôsledkov, zamietnutie žaloby by vôbec prichádzalo do úvahy, súd by mohol žalobe iba vyhovieť alebo ju odmietnuť. V prípade že skutkové tvrdenia nekorešponujú s vykonanými dôkazmi, znamená to, že strana neunesla dôkazné bremeno, dôsledkom čoho je jej prehra v spore; nie povinnosť súdu vyzvať stranu na doplnenie alebo opravenie skutkových tvrdení v súlade so stavom zisteným dokazovaním. Ak strana v žalobe síce prezentuje opis rozhodujúcich skutočností, ktoré ale nie sú dostatočne konkrétne, treba rozlišovať medzi tým, či táto „nekonkrétosť“ dosahuje takú intenzitu, že robí podanie vadným (nie je zjavné čoho sa týka, čo sa ním sleduje, je neúplné alebo nezrozumiteľné), v takom prípade súd vyzve stranu na odstránenie väd podania podľa § 129 ods. 1 a 2 C.s.p. a v prípade nevyhovenia tejto výzve stranou žalobu odmietne. Alebo strana iba netvrdí (všetky) skutočnosti vyžadované hypotézou aplikovateľnej hmotnoprávnej normy potrebné na jej úspech v spore. V tomto druhom prípade nejde o vady podania a neprichádza do úvahy výzva súdu smerujúca k doplneniu alebo oprave tvrdení strany tak, aby boli v súlade s hmotným právom, nakoľko by tým súd prekročil rozsah svojej poučovanej povinnosti, a porušil by princíp rovnosti strán. Súd musí vtedy žalobu zamietnuť. Odvolací súd zdôrazňuje, že na to, aby súd žalobu zamietol, nemusí byť preukázaná neexistencia nároku žalobcu, pretože v civilnom sporovom konaní neexistuje prezumpcia existencie (dôvodnosti) žalovaného nároku, postačuje nepreukázanie existencie žalobou uplatneného nároku. Pritom v zásade platí, že na to, aby mohla byť určitá skutočnosť predmetom dokazovania, musí byť stranou sporu tvrdená, čo je podstatou prejednávanej zásady vyplývajúcej z čl. 8 C.s.p.. Týmto dal odvolací súd dostatočnú odpoveď aj na názory prezentované v rozsudkoch Krajských súdov v Trnave (11Co 57/2017 zo dňa 29.6.2018) a Nitre (5Co 262/2017-82 zo dňa 4.7.2018), na ktoré tiež poukázal žalobca.

16. Pokiaľ žalobca bližšie konkretizoval svoje tvrdenia v odvolaní, na túto jeho procesnú aktivitu treba hľadieť ako na uplatnenie novôt v odvolacom konaní. Z ich obsahu je zjavné, že nejde o žiadne také skutočnosti a dôkazy, ktoré by žalobca nemohol bez svojej viny uplatniť už v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 písm. d/ C.s.p.), netýkajú sa zjavne ani procesných podmienok, vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu a tzv. iných väd konania (§ 366 písm. a/, b/ a c/ C.s.p.). Z tohto dôvodu nebola splnená žiadna podmienka prelamujúca zákonnú koncentráciu konania vyplývajúcu z § 154 C.s.p. a tieto žalobcom uplatnené prostriedky procesného útoku nemožno v konaní pripustiť.

17. Odvolací súd z uvedených dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 C.s.p.).

18. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.. V odvolacom konaní bola plne úspešná žalovaná, preto jej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, keď o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťelom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťelom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaťel v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).